

[Fanger.]

Nu har vi en politisk situation, hvor de direkte skatter er nedsat, mens tobaksskatten er forhøjet. Efter hvad jeg forstod, vil det give en nedsættelse af pristallet med nogle points, og medens det jo er vanskeligt at få de mange i befolkningen, hvis løn er pristalsreguleret, til at gå med til skattnernes fjernelse af pristallet, hvis de får at vide, at det betyder en nedsættelse af deres løn, så skulle der være mulighed for det nu, hvor vi har den situation, at de vil undgå en nedsættelse af lønnen, hvis vi tager skatterne ud af pristallet; så er der ingen, der vil tro, at forslaget er rettet imod dem, hvis løn er pristalsreguleret. Det vil være saglig rigtigt at gøre det, og jeg vil derfor anbefale, at man i et udvalg søger at nå til enighed om dette lovforslag.

Skal det så gælde både for tjenestemændene og for det private arbejdsmarked? Ja, reglen er jo den, at det private arbejdsmarked selv kan bestemme, om det vil have lønregulering efter et pristal, om det ingen regulering vil have eller det vil have regulering efter et tal, som dets egne folk udarbejder. Jeg ville dog tro, at hvis man lavede et sådant fornuftigt pristal, ville det også blive retningsgivende for arbejdsmarkedets parter.

Aage Føgh: Jeg har haft den fornøjelse at være med i pristalsnævnet fra 1946 og har derfor oplevet et og andet i retning af kritik af de til de forskellige tider gældende pristal. Forholdet er nemlig det, at vi har haft mange pristal i den mellemliggende tid; vi har haft det skrabepristal, vi har haft det barberede pristal, vi har haft pristal, hvor visse skatter var holdt ude o. s. v. Vi har i den periode også på et vist tidspunkt fra et af nævnets daværende medlemmer, hr. Pinstrup, oplevet et meget stærkt angreb i anledning af, at skatterne var indregnet, og der blev, jeg tror i 1950, foretaget meget grundige beregninger over, hvad der ville ske, hvis skatterne blev uddraget af pristallet. Da det imidlertid viste sig, at pristallet ville stige, såvel når man uddrog de direkte, som når man uddrog de indirekte skatter, havde hr. Pinstrup på det tidspunkt ingen interesse i at føre spørgsmålet videre.

Jeg gør også opmærksom på, at det er

af stor betydning for pristalsberegningen, hvilket grundlag man beregner det på. Grundtanken er jo den, at når budgettet er opstillet, regner man med, at befolkningen bruger de samme varer i de samme mængder i den kommende tid, og så er det kun priserne, man regulerer. Men enhver, der har været med fra 1945, fra rationeringstiden til i dag, ved, at nu er grundlaget et helt andet, og derfor har det været nødvendigt med visse mellemrum at lægge et nyt grundlag for pristalsberegningen. Det sker netop også i øjeblikket; men desværre er det sådan, at det grundlag, vi nu skal benytte, allerede er ved at være for gammelt; så vidt jeg husker, er de regnskaber, vi nu skal bygge på, opstillet i 1955, og fra 1955 til i dag er der sket meget væsentlige ændringer; det kan man vist roligt sige.

Jeg tror, at ethvert pristal, ligegyldigt hvordan man beregner det, vil kunne kritiseres. Det, det drejer sig om, er at få et pristal, der ligger så nær som muligt ved det, folk i almindelighed vil anerkende. Det er min opfattelse — og her er jeg for så vidt enig med forslagsstillerne — at vi af pristallet bør fjerne alle eller de flest mulige af de udgifter, der ikke modsvares af bestemte nydelser; det gælder skatterne, både de direkte og de indirekte, men det gælder også mange, mange andre ting, gaver, spil, og hvad der ellers kan være; disse forskellige ting burde efter mit skøn udgå af pristallet, og det kunne meget vel gøres, det er der ingen tvivl om. Men om vi skal gøre det, afhænger naturligvis i høj grad af, om de parter, der skal benytte pristallet, vil anerkende det. Vi har, synes jeg, ikke så forfærdelig stor fornøjelse af med stor omhu at udarbejde et pristal, der er helt rigtigt, hvis arbejdsmarkedets parter f. eks. ikke vil benytte det, eller hvis statens tjenestemænd ikke vil anerkende det, og derfor ligger det sådan, at jeg for mit vedkommende kan erklære mig ganske enig med den højtærede finansminister. Jeg tror, at så enkelt et pristal som muligt, hvor så mange af de udgifter, jeg nævnte før, er fjernet, ville være det rette grundlag, men det er samtidig nødvendigt, at vi har et pristal, der anerkendes af de parter, der skal benytte det.

Derfor vil jeg meget henstille, at man nu, da vi — forhåbentlig — er gennem en